

Breithiúnais na Cúirte Ginearálta

i gCásanna T-115/23 | Debreceni Egyetem v an Chomhairle, T-132/23 | Óbudai Egyetem v an Chomhairle, T-133/23 | Állatorvostudományi Egyetem v an Chomhairle, T-138/23 | Semmelweis Egyetem v an Chomhairle, T-139/23 | Miskolci Egyetem v an Chomhairle agus T-140/23 | Dunaújvárosi Egyetem v an Chomhairle

PREASEISIÚINT Uimh. 136/26

Lucsamburg, 30 Meán Fómhair 2026

An Smacht Reachta: Déanann an Chúirt Ghinearálta na caingne arna dtionscnamh ag sé ollscoil Ungáracha i gcoinne an toirmisc ar mhaoiniú, ó bhuiséad an Aontais, ó iontaobhas leasa phoiblí nó ó eintitis atá faoi úinéireacht iontaobhas den sórt sin a dhíbhe

Agus an méid sin á dhéanamh aige, soiléirítear na coinníollacha maidir le bearta a ghlacadh chun buiséad an Aontais a chosaint, ar bearta iad a dhéantar ar bhonn an Rialacháin maidir le coinníollacht atá nasctha leis an smacht reachta

In 2021, aistríodh cearta bunaithe agus bainistíochta fhormhór na n-institiúidí ardoideachais san Ungáir, a bhí faoi úinéireacht an Stáit roimhe sin, chuig iontaobhais leasa phoiblí.

Chun buiséad an Aontais a chosaint ar sháruithe ar phrionsabail an smachta reachta san Ungáir, ghlac Comhairle an Aontais Eorpaigh, faoin Rialachán maidir le coinníollacht atá nasctha leis an smacht reachta ¹, cinneadh ²ina bhfuil, *inter alia*, foráil lena dtóiristear ar an gCoimisiún Eorpach gealltanais dhlíthiúla a dhéanamh, i gcomhthéacs chur chun feidhme bhuiséad an Aontais, le hiontaobhas leasa phoiblí nó le heintiteas atá faoi úinéireacht iontaobhais den sórt sin.

Sa chomhthéacs sin, tá iarratas déanta ag sé ollscoil Ungáracha chuig Cúirt Ghinearálta an Aontais Eorpaigh chun an fhoráil sin a chur ar neamhní. Maíonn siad saincheisteanna dlí atá, den chuid is mó, cosúil lena chéile, cé nár ardaíodh cuid acu sna caingne go léir. Tá na pléadálacha sin bunaithe, go háirithe, ar easpa inniúlachta na Comhairle chun an fhoráil atá faoi chonspóid a ghlacadh (T-115/23), sárú ar an oibleagáid cúiseanna a lua (T-132/23 agus T-138/23), sárú ar an Rialachán maidir le coinníollacht atá nasctha leis an smacht reachta, agus go háirithe easpa sáruithe aonair ar phrionsabail an smachta reachta ag na heintitis lena mbaineann (T-132/23 agus T-138/23) agus easpa naisc idir sáruithe féideartha ar phrionsabail an smachta reachta agus a dtionchar ar bhuiséad an Aontais (T-132/23 agus T-138/23), sárú ar phrionsabal na comhréireachta, sárú ar shaoirse acadúil ³ (T-115/23) agus sárú ar an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar agus Airteagail 165 agus 179 CFAE (T-115/23).

Dhíbh an Chúirt Ghinearálta na sé iarratas ar neamhní.

Ar an gcéad dul síos, maidir leis an **easpa inniúlachta a líomhnaítear a bheith ag an gComhairle chun an fhoráil atá faoi chonspóid a ghlacadh**, chinn an Chúirt Ghinearálta gur fheidhmigh an Chomhairle a hinniúlacht eisiach maidir leis an mbuiséad a bhunú agus a chur chun feidhme, seachas inniúlacht i réimsí an oideachais agus an taighde. Thairis sin, ós rud é go bhfuil inniúlacht tacaíochta agus chomhroinnte ag an Aontas, in aon chás, sna réimsí sin, is gá go mbeidh sé in ann cur chun feidhme a bhuiséid do chlár, amhail Erasmus + agus Fís Eorpach, a chur ar fionraí go sealadach i ndáil le Ballstáit áirithe, go háirithe i gcás sárú ar phrionsabail an smachta reachta.

Ar an dara dul síos, maidir le sárú ar an oibleagáid cúiseanna a lua, tugann an Chúirt Ghinearálta dá haire gur leag **an Chomhairle amach, ar bhealach atá mionsonraithe agus mionsonraithe go leor, na cúiseanna ar glacadh an fhoráil atá faoi chonspóid**. Is léir óna chinneadh go mbaineann an sárú ar phrionsabail an smachta reachta le **staid fhíorasach agus le creat rialála na hUngáire**, nach gcuireann cosc ar oifigigh shinsearacha, lena náirítear feidhmeannaigh pholaitiúla shinsearacha, suí ar bhoird iontaobhais leasa phoiblí. Tuigtear don Chomhairle an sárú sin ó thaobh phrionsabal na deimhneachta dlíthiúla, an toirmisc ar threallachas na cumhachta feidhmiúcháin agus phrionsabal dheighilt na gcumhachtaí, agus léirítear go nithiúil é, sa chás seo, trí choinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann.

Ar an tríú dul síos, maidir le sárú ar an Rialachán maidir le Coinníollacht, meabhraíonn an Chúirt Ghinearálta, ar an gcéad dul síos, **go ndéanann Cúirteanna an Aontais Eorpaigh athbheithniú cuimsitheach sa chás seo, *inter alia*, ar na coinníollacha chun bearta a ghlacadh chun buiséad an Aontais a chosaint**.

Ina dhiaidh sin, **maidir le sárú a bheith ann ar phrionsabail an smachta reachta**, measann an Chúirt Ghinearálta go gcumhdaítear leis an Rialachán maidir le Coinníollacht sárúithe aonair ar phrionsabail an smachta reachta agus sárúithe sistéamacha araon. Measann sí, áfach, go bhfuil an sárú sa chás seo de chineál sistéamach, sa mhéid is go n-eascaíonn sé as **neamhábalacht, dodhéantacht nó drogall córasach na hUngáire cosc a chur ar chinntí a dhéanamh de shárú ar an dlí is infheidhme maidir le coinbhleachtaí leasa**. Dá bhrí sin, tagann sí ar an gconclúid nár ghá sárúithe aonair a shuí chun sárú ar phrionsabail an smachta reachta a chinneadh agus gur bunaíodh an sárú sin go leordhóthanach sa dlí.

Ar deireadh, measann an Chúirt Ghinearálta **go bhfuil fiornasc sách díreach idir na sárúithe ar phrionsabail an smachta reachta agus an tionchar ar bhuiséad an Aontais** (T-138/23 agus T-132/23). Go deimhin, tá cumhachtaí suntasacha ag iontaobhais leasa phoiblí, agus dá bhrí sin ag na státseirbhísigh shinsearacha agus na daoine sinsearacha polaitiúla atá ina suí ar a mboird stiúrthóirí, ar chúrsaí buiséadacha, oibríochtúla agus eagraíochtúla a bhaineann le hinstitiúidí ardoideachais, amhail na hiarratasóirí. Dá bhrí sin, tá fíor-riosca tromchúiseach ann go bhféadfadh breithnithe polaitiúla tionchar díreach a imirt ar chinntí maidir le forbairt clár, cúrsaí ollscoile, agus tionscadail taighde agus forbartha arna gcistiú ag an Aontas, chomh maith le roghnú foirne; Go sonrach, tugann an Chúirt Ghinearálta dá haire, maidir le clár Erasmus+ agus Fís Eorpach, go bhféadfadh ról a bheith ag iontaobhais leasa phoiblí in eisíocaíocht chistí an Aontais le tairbhíthe deiridh. Go háirithe, i gcomhthéacs chlár Erasmus+, tá baol ann go bhféadfadh coinbhleachtaí leasa cur isteach ar roghnú tairbhíthe mac léinn, go háirithe maidir le rogha agus aitheantas frithpháirteach cúrsaí incháilithe a dhéantar i mBallstáit eile, agus ar an gcaoi sin breithnithe a thabhairt isteach sa phróiseas roghnúcháin sin a théann níos faide ná an measúnú ar fhiúntas acadúil. I bhfianaise uileláithreachta an rialaithe pholaitiúil agus an riosca go mbeadh coinbhleachtaí leasa ann, d'áitigh an Chomhairle os comhair na Cúirte Ghinearálta go bhféadfadh gach próiseas inmheánach, nós imeachta acadúil agus struchtúr rialachais a bhaineann le húsáid chistí an Aontais a bheith faoi réir tionchar seachtrach, rud a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le húsáid mhíchuí chistí an Aontais. Glactar leis, chun leasanna airgeadais an Aontais Eorpaigh a chosaint, nach n-úsáidtear a acmhainní airgeadais chun eintitis a mhaoiniú a sáraíonn a n-oibríocht prionsabail an smachta reachta.

Ar an gceathrú dul síos, maidir le **comhréireacht** na forála atá faoi chonspóid, tugann an Chúirt Ghinearálta dá haire go bhfuil sí comhréireach agus go bhfónann sí don chuspóir leasa ghinearálta a bhaint amach maidir le buiséad an Aontais a chosaint. Cuireann an Chúirt Ghinearálta in iúl, ar an gcéad dul síos, gurb é cuspóir an Rialacháin maidir le coinníollacht atá nasctha leis an smacht reachta buiséad an Aontais a chosaint agus ní, ann féin, pionós a ghearradh ar shárúithe ar phrionsabail an smachta reachta i mBallstát. Measann sí, ina dhiaidh sin, nár suíodh go raibh aon bheart eile nach raibh chomh sriantach céanna ann chun an cuspóir sin a bhaint amach. Ní bhaineann an fhoráil atá faoi chonspóid ach le gealltanais dlí nua agus níl aon tionchar aici ar chlár atá ar siúl cheana féin ar an dáta a thiocfaidh an fhoráil i bhfeidhm. Thairis sin, ollscoileanna na hUngáire nach bhfuil faoi úinéireacht iontaobhas leasa phoiblí, chomh maith lena mic léinn, a bhfoireann teagaisc agus a dtaighdeoirí, leanann siad de bheith incháilithe do chlár oideachais agus taighde arna gcistiú ag an Aontas. Mar gheall air sin, níl aon athrú ar leithdháileadh foriomlán na gcistí. Ar deireadh, diúltaíonn an Chúirt Ghinearálta don argóint nár cuireadh an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ar úsáideoirí deiridh agus ar thairbhíthe san áireamh. Is léir an breithniú sin, go háirithe, ós rud é gurb í an fhoráil atá faoi chonspóid an ceann is lú a chuireann isteach ar chlár atá idir lámha cheana ar an dáta a tháinig sí i bhfeidhm agus nach bhfuil aon éifeacht aici ar oibleagáidí na hUngáire maidir le cur chun feidhme na gclár agus na gcistí lena mbaineann, go háirithe maidir le faighteoirí agus tairbhíthe deiridh.

Ar an gcúigiú dul síos, measann an Chúirt Ghinearálta **nach sáraíonn an beart atá i gceist an tsaoirse acadúil**. Sa chomhthéacs sin, tugann an Chúirt Ghinearálta dá haire go bhfuil ceanglas neamhspleáchais i gceist leis an tsaoirse sin d'institiúidí ardoideachais i leith na n-údarás poiblí agus, go háirithe, an fheidhmeannais. Sa chás seo, tagann sí ar an gconclúid gur **beart de chineál airgeadais í an fhoráil atá faoi chonspóid agus nach bhfuil aon toirmeasc ná ceanglas inti a bhaineann le gníomhaíochtaí acadúla nó eolaíocha na mbunaíochtaí sin**. Cé go bhféadfadh na Ballstáit, i gcás sárúithe tromchúiseacha ar phrionsabail an smachta reachta, lena náirítear i bhfeidhmiú a gcumhachtaí maidir le heagrú an ardoideachais, na gairmoiliúna agus an taighde agus na forbartha, a bheith faoi réir bearta feabhais, ní chuireann sé sin isteach, ann féin, ar an tsaoirse acadúil. Ní hionann diúltú acmhainní airgeadais a leithdháileadh ar eagraíocht taighde agus scaipthe eolais, amhail ollscoil nó institiúid taighde, nó ar thaighdeoirí nó ar ghrúpaí taighde, ann féin, agus cur isteach nó srianadh ar shaoirse acadúil, ar choinníoll go bhfuil aon chinneadh lena ndiúltaítear acmhainní airgeadais a dheonú bunaithe ar bhreithnithe eolaíocha nó ar threoirlínte beartais i réimsí an oideachais agus an taighde agus na forbartha arna dtarraingt suas ag an reachtas, nó go n-eascraíonn sé as cuspóirí leasa ghinearálta a leagtar síos go soiléir le dlí. In aon chás, cuireann an Chúirt Ghinearálta in iúl, fiú dá sáródh an fhoráil atá faoi chonspóid an tsaoirse acadúil, go mbeadh údar léi agus go mbeadh sí comhréireach i bhfianaise an chuspóra buiséad an Aontais a chosaint. Thairis sin, cuidíonn sé le huathriail na n-institiúidí a chaomhnú tríd an raon feidhme atá ag an bhfeidhmeannas maidir le cur isteach treallach ina n-eagraíocht a íoslaghdú, agus ar an gcaoi sin **cuireann sé le hurraim a thabhairt don tsaoirse acadúil agus do phrionsabail an smachta reachta**.

Ar an séú dul síos, maidir le sárú ar an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar agus ar Airteagail 165 agus 179 CFAE, diúltaíonn an Chúirt Ghinearálta don shaincheist dlí sin a ardaíodh. Maidir leis **an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar**, cuireann sí in iúl, cé go n-eisiatar leis an gcásdlí cúrsaí arna soláthar ag forais áirithe a mhaoinítear go poiblí ón gcoincheap 'seirbhísí', gur chuir an Chúirt, mar sin féin, cúrsaí arna soláthar ag forais oideachais arna maoiniú go bunúsach ag cistí príobháideacha san áireamh. Sa chás seo, áfach, níor chuir aon chuid den fhianaise a cuireadh ar fáil ar chumas na Cúirte Ginearálta a chinneadh an raibh gníomhaíochtaí teagaisc agus taighde institiúidí ardoideachais maoinithe go bunúsach ag cistí príobháideacha. Dá bhrí sin, tagann an Chúirt Ghinearálta ar an gconclúid nach 'seirbhísí' iad na gníomhaíochtaí sin de réir bhrí Airteagal 57 CFAE. In aon chás, fiú dá mba sheirbhísí iad nó dá mbeadh srian nó srian ar an tsaoirse chun seirbhísí a sholáthar, tugann an Chúirt Ghinearálta dá haire **go saothraítear cuspóir leasa ghinearálta leis an bhforáil atá faoi chonspóid agus go bhfuil sí comhréireach**.

Maidir le **hAirteagail 165 agus 179 CFAE**, sonraíonn an Chúirt Ghinearálta nach féidir brath orthu sa chás seo, ós rud é nach forálacha iad na forálacha sin a bhfuil feidhm ghinearálta acu de chineál cothrománach. Dá bhrí sin, ní gá na heilimintí, na cuspóirí agus na gníomhaíochtaí éagsúla a liostaítear sna hAirteagail sin a chur san áireamh ar bhealach ceangailteach agus forálacha Chonradh FAE a bhaineann le bunphrionsabal na saorghluaiseachta á gcur i bhfeidhm. Cuireann an Chúirt Ghinearálta in iúl, áfach, go bhfuil tábhacht ar leith ag baint le bunphrionsabal na saorghluaiseachta i réimse an oideachais agus an taighde eolaíoch agus na forbartha teicneolaíche, go háirithe, i gcomhthéacs an chuspóra limistéar Eorpach taighde a bhaint amach ina mbeidh taighdeoirí, eolas eolaíoch agus teicneolaíocht ag gluaiseacht faoi shaoirse. Sonraíonn an Chúirt Ghinearálta, ós rud é go bhfuil cláir Erasmus+ agus Fís Eorpach bunaithe agus á gcistiú ag an Aontas, nach mór dó a áirithiú, ní hamháin nach gcuirfeadh srian gan údar ar an gceart chun comhoibriú faoi shaoirse thar theorainneacha, chun gluaiseacht agus cónaí laistigh de chríoch na mBallstát mar gheall ar dheontais agus cláir a dhámhachtain nó a tharraingt siar arb é is aidhm dóibh soghluaisteacht agus saorghluaiseacht thairbhíthe na gclár sin a éascú. Ní mór dó a áirithiú freisin go n-urramóidh tíortha a thairbhíonn de chistí faoi chláir Erasmus + agus Fís Eorpach an tsaoirse acadúil chun barr feabhais eolaíoch agus acadúil a ráthú.

NÓTA: Le caingean le haghaidh neamhniú, iarrtar go gcuirfí ar neamhní gníomhartha institiúidí an Aontais Eorpaigh atá contrártha do dhlí an Aontais. Faoi choinníollacha áirithe, féadfaidh na Ballstáit, na h-institiúidí Eorpacha agus daoine aonair, i gcás inarb iomchuí, caingean le haghaidh neamhniú a thabhairt os comhair na Cúirte Breithiúnais nó na Cúirte Ginearálta. I gcás ina bhfuil bunús maith leis an gcaingean, cuirfeadh an gníomh ar neamhní. Ní mór don institiúid lena mbaineann aon fholús dlíthiúil a chruthaítear de bharr neamhniú an ghnímh a réiteach.

NÓTA: Laistigh de dhá mhí agus deich lá tar éis an bhreith a bhfuil achomharc á dhéanamh ina coinne a bheith curtha in

iúl, féadfar achomharc a thabhairt, ar phointí dlí amháin, os comhair na Cúirte Breithiúnais i gcoinne bhreith na Cúirte Ginearálta.

Doiciméad neamhoifigiúil le húsáid ag na meáin, nach bhfuil ina cheangal ar an gCúirt Ghinearálta. Tagraíonn cur i láthair na bhfíoras agus an chreata dhlíthiúil don tréimhse ábhartha agus tá sé bunaithe ar an gcáschomhad.

Foilsítear na téacsanna iomlán agus, i gcás inarb infheidhme, achoimrí ar na breithiúnais ([T-115/23](#), [T-132/23](#), [T-133/23](#), [T-138/23](#), [T-139/23](#) agus [T-140/23](#)) ar shuíomh Gréasáin CURIA lá na fógartha.

Teagmhálaí preasa: Jacques Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Tá íomhánna de na breithiúnais arna fhógairt ar '[Curia Web TV](#)' agus ar '[European Broadcasting Service](#)' ☎ (+32) 2 2964106.

Fanaigí i dteagmháil linn!

¹ [Rialachán \(AE, Euratom\) 2020/2092](#) ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2020 maidir le córas ginearálta coinníollachta chun buiséad an Aontais a chosaint

² [Cinneadh Cur Chun Feidhme \(AE\) 2022/2506](#) ón gComhairle an 15 Nollaig 2022 maidir le bearta chun buiséad an Aontais a chosaint ar sháruithe ar phrionsabail an smachta reachta san Ungáir

³ Airteagal 13 [den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh](#)